Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATEI GENERALE
DOAMNA TAMARA ĆAPETA
prezentate la 13 iulie 2023 [1]

Cauza C-382/21 P

Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO)
împotriva

The KaiKai Company Jaeger Wichmann GbR

„Recurs – Proprietate intelectuală – Desene sau modele industriale comunitare – Regulamentul (CE) nr. 6/2002 – Articolul 41 alineatul (1) – Dreptul de prioritate – Cerere de prioritate întemeiată pe o cerere internațională depusă în temeiul Tratatului de cooperare în domeniul brevetelor – Termen de prioritate – Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale – Articolul 4 – Interpretarea dreptului Uniunii în conformitate cu dreptul internațional – Efectul direct al acordurilor internaționale – Mecanism de admitere în principiu a recursurilor – Cauză care ridică o chestiune importantă pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii”

I. Introducere

1. Prezenta cauză își are originea în recursul formulat de Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (denumit în continuare „EUIPO”) împotriva Hotărârii din 14 aprilie 2021, The KaiKai Company Jaeger Wichmann/EUIPO (Aparate și echipament pentru gimnastică sau sport) (T-579/19, EU:T:2021:186, denumită în continuare „hotărârea atacată”).

2. Prin această hotărâre, Tribunalul a anulat Decizia Camerei a treia de recurs a EUIPO din 13 iunie 2019 (cauza R 573/2019-3), prin care s-a refuzat recunoașterea dreptului de prioritate în cadrul cererii formulate de The KaiKai Company Jaeger Wichmann Gbr (denumită în continuare „KaiKai”) de înregistrare a unor aparate și echipamente pentru gimnastică sau sport ca desene sau modele industriale comunitare în temeiul Regulamentului nr. 6/2002 [2]. Revendicarea priorității de către KaiKai s-a întemeiat pe o cerere internațională anterioară depusă în temeiul Tratatului de cooperare în domeniul brevetelor (denumit în continuare „PCT”) [3].

3. Din punct de vedere formal, prezentul recurs este întemeiat pe un singur motiv, referitor la pretinsa încălcare a articolului 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 de către Tribunal. Cu toate acestea, argumentele prezentate de EUIPO ridică probleme importante în ceea ce privește

[1] Limba originală: engleza.

[2] Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare (JO 2002, L 3, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 70) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 6/2002”).

[3] Semnat la Washington la 19 iunie 1970 și modificat ultima dată la 3 octombrie 2001 (*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 1160, nr. 18336, p. 231).

relația dintre acordurile internaționale obligatorii pentru Uniune și dreptul derivat al Uniunii, precum și competențele și obligațiile relevante ale instanțelor Uniunii în această privință. Prezentul recurs ridică de asemenea problema interpretării unei convenții internaționale, în speță a Convenției de la Paris pentru protecția proprietății industriale (denumită în continuare „Convenția de la Paris”) [4].

4. Acestea au fost motivele pentru care prezentul recurs a fost admis în principiu în cadrul mecanismului de admitere în principiu a recursurilor (denumit în continuare „mecanismul de filtrare a recursurilor”) instituit prin articolul 58a din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene [5]. Prezenta cauză este primul recurs admis de Curte de la instituirea acestui mecanism la 1 mai 2019. Recursurile vizate de acest mecanism nu pot fi admise în principiu decât în cazul în care ridică o chestiune importantă pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii [6].

5. După ce vom explica în câteva cuvinte contextul prezentei cauze (II), vom prezenta pe scurt mecanismul de filtrare a recursurilor și motivele care au justificat admiterea în principiu a prezentului recurs (III). În continuare, vom trece la analiza pe fond a argumentelor invocate de părți (IV).

II. Context

A. Cadrul juridic aplicabil

1. Regulamentul nr. 6/2002

6. Articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 prevede:

„Persoana care a depus în mod corespunzător o cerere de înregistrare a unui desen sau model industrial sau a unui model de utilitate pentru sau în unul dintre statele membre care este parte la [Convenția de la Paris] sau la Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului sau succesorul acesteia în drepturi beneficiază, la depunerea cererii de înregistrare a unui desen sau model industrial comunitar pentru același desen sau model ori pentru același model de utilitate, de un drept de prioritate pentru o perioadă de șase luni începând cu data de depunere a primei cereri.”

2. Convenția de la Paris

7. Articolul 4 secțiunea A alineatul (1) din Convenția de la Paris prevede:

„Cel care a depus în condiții reglementare, într-unul din [statele părți la Convenția de la Paris], o cerere de brevet de invenție, de model de utilitate, de desen sau model industrial, de marcă de fabrică sau de comerț sau succesorul său în drepturi va beneficia, pentru a efectua depunerea în celelalte țări, de un drept de prioritate în termenele precizate mai jos.”

[4] Semnată la Paris la 20 martie 1883, revizuită ultima dată la Stockholm la 14 iulie 1967 și modificată la 28 septembrie 1979 (Recueil des traités des Nations unies, vol. 828, nr. 11851, p. 305).

[5] A se vedea și punctele 28-43 din prezentele concluzii.

[6] A se vedea articolul 58a al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”); articolul 170a alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție.

8. Articolul 4 secțiunea C alineatul (1) din Convenția de la Paris prevede:

„Termenele de prioritate menționate mai sus vor fi de 12 luni pentru brevetele de invenție și modelele de utilitate și de 6 luni pentru desenele sau modelele industriale și pentru mărcile de fabrică sau de comerț.”

9. Articolul 4 secțiunea E din Convenția de la Paris prevede:

„(1) Când un desen sau model industrial va fi depus într-o țară în virtutea unui drept de prioritate întemeiat pe depozitul unui model de utilitate, termenul de prioritate nu va fi decât cel stabilit pentru desene sau modele industriale.

(2) În afară de aceasta, este îngăduit a se depune într-o țară un model de utilitate în virtutea unui drept de prioritate întemeiat pe depozitul unei cereri de brevet, și viceversa.”

B. Evenimentele care au condus la procedura în fața Tribunalului

10. La 24 octombrie 2018, KaiKai a solicitat EUIPO, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002, înregistrarea multiplă privind 12 desene sau modele industriale comunitare. KaiKai a revendicat o prioritate care se întemeia pe cererea internațională anterioară nr. PCT/EP2017/077469, depusă în temeiul PCT la 26 octombrie 2017.

11. Aplicând articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, examinatorul EUIPO a admis depozitul multiplu, dar a refuzat dreptul de prioritate deoarece data depunerii de către KaiKai a cererii internaționale depășea termenul de 6 luni prevăzut de această dispoziție.

12. KaiKai a formulat o cale de atac împotriva acestei decizii, considerând în esență că termenul de prioritate aplicabil este de 12 luni, iar nu de 6 luni.

13. Prin Decizia din 13 iunie 2019 (R 573/2019-3), Camera a treia de recurs a EUIPO a respins această cale de atac. Camera de recurs a considerat în esență că examinatorul a aplicat în mod corect articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, potrivit căruia o cerere internațională în temeiul PCT putea fi asimilată unei cereri pentru un model de utilitate și, prin urmare, poate servi drept temei pentru o revendicare a priorității unui desen sau model industrial comunitar. Cu toate acestea, o astfel de prioritate trebuia revendicată în termenul impus de 6 luni, care a fost depășit în cadrul procedurii inițiate de KaiKai.

C. Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

14. La 20 august 2019, KaiKai a formulat o acțiune la Tribunal împotriva deciziei camerei de recurs. În susținerea acțiunii formulate, KaiKai a invocat două motive, primul fiind întemeiat pe încălcarea unor norme fundamentale de procedură, iar al doilea pe încălcarea Regulamentului nr. 6/2002.

15. Prin hotărârea atacată, Tribunalul a admis al doilea motiv invocat de KaiKai și a anulat decizia camerei de recurs, fără a se pronunța cu privire la primul motiv.

16. Tribunalul a constatat că EUIPO a considerat în mod întemeiat că o cerere internațională în temeiul PCT poate fi invocată pentru a revendica prioritatea pentru un desen sau model industrial comunitar în virtutea articolului 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002. Or, EUIPO ar fi aplicat în mod eronat, în speță, un termen de prioritate de 6 luni, iar nu un termen de prioritate de 12 luni.

17. Aceasta deoarece Tribunalul a considerat că cererea internațională formulată de KaiKai în temeiul PCT poate fi calificată de asemenea drept cerere internațională de brevet, iar nu numai de model de utilitate. În continuare, Tribunalul a observat că articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 nu conține nicio mențiune cu privire la termenul de prioritate care rezultă dintr-o cerere de brevet; acesta indică durata termenului numai în cazul în care prioritatea este întemeiată pe o cerere anterioară de desen sau model industrial sau de model de utilitate. În acest din urmă caz, respectivul termen este de 6 luni. Pentru a acoperi această lacună legislativă, Tribunalul a statuat că trebuie să se țină seama de articolul 4 din Convenția de la Paris.

18. Tribunalul pare să fi considerat că Convenția de la Paris permite revendicarea priorității între diferite perechi de drepturi de proprietate intelectuală. Revendicarea priorității pentru un desen sau model industrial întemeiată pe o cerere anterioară de brevet este, așadar, posibilă în temeiul Convenției de la Paris. În plus, Tribunalul a considerat că termenul de prioritate într-un astfel de caz este de 12 luni, întrucât articolul 4 secțiunea C alineatul (1) din convenția menționată prevede că termenul de prioritate în cazul brevetelor este de 12 luni.

19. Termenul de prioritate relevant pentru perechea constituită dintr-un brevet anterior și un desen sau model industrial ulterior depinde, în opinia Tribunalului, de termenul prevăzut prin Convenția de la Paris în cazul brevetelor. Aceasta deoarece Convenția de la Paris stabilește o normă generală potrivit căreia natura dreptului anterior determină durata termenului de prioritate. Potrivit interpretării Tribunalului, articolul 4 secțiunea E alineatul (1) din Convenția de la Paris – care prevede că termenul de prioritate stabilit pentru dreptul ulterior este determinant atunci când acest drept ulterior este un desen sau model industrial, iar dreptul anterior este un model de utilitate – este o normă specială care constituie o excepție de la această normă generală.

20. În consecință, Tribunalul a concluzionat că EUIPO a considerat în mod eronat că termenul de prioritate aplicabil revendicării priorității unei cereri internaționale de brevet anterioare în privința unei cereri de desen sau model industrial comunitar este de 6 luni.

D. Procedura în fața Curții de Justiție

21. La 23 iunie 2021, EUIPO a introdus prezentul recurs împotriva hotărârii Tribunalului. EUIPO solicită Curții anularea hotărârii atacate și respingerea acțiunii introduse de KaiKai în primă instanță. EUIPO solicită de asemenea Curții obligarea KaiKai la plata tuturor cheltuielilor de judecată.

22. Tot la 23 iunie 2021, EUIPO a formulat o cerere de admitere în principiu a recursului, în conformitate cu articolul 58a din statut și cu articolul 170a din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție.

23. Prin Ordonanța din 10 decembrie 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann (C-382/21 P, EU:C:2021:1050), Curtea a admis în principiu recursul.

24. În memoriul în răspuns depus la 25 februarie 2022, KaiKai a solicitat Curții respingerea recursului și obligarea EUIPO la plata tuturor cheltuielilor de judecată.

25. Prin Decizia președintelui Curții din 8 aprilie 2022, a fost admisă cererea de intervenție în susținerea concluziilor EUIPO formulată de Comisie.

26. EUIPO și KaiKai au depus de asemenea un memoriu în replică și un memoriu în duplică la 30 mai 2022 și, respectiv, la 11 iulie 2022.

27. La 13 martie 2023, a avut loc o ședință în cadrul căreia EUIPO, KaiKai și Comisia au prezentat observații orale.

III. Mecanismul de filtrare a recursurilor și aplicarea acestuia în speță

28. Astfel cum s-a menționat în introducere, aceasta este prima cauză în care Curtea a admis în principiu un recurs în cadrul mecanismului de filtrare a recursurilor [7]. Noutatea acestei proceduri ne determină să formulăm câteva observații cu privire la acest mecanism și la utilizarea sa în prezenta cauză.

A. Câteva observații cu privire la mecanismul de filtrare a recursurilor

29. Mecanismul de filtrare a recursurilor se plasează în contextul reformelor (încă în curs) ale sistemului judiciar al Uniunii. Ideea a rezultat din faptul că numeroase recursuri sunt formulate în cauze care au beneficiat deja de o dublă examinare, într-o primă fază de către o cameră de recurs independentă, iar apoi de către Tribunal, și că multe dintre aceste recursuri sunt respinse deoarece sunt în mod evident nefondate sau în mod vădit inadmisibile. Astfel, pentru a permite Curții de Justiție să se concentreze asupra cauzelor care necesită atenția sa deplină, a fost adoptat acest mecanism [8].

30. Mecanismul de filtrare a recursurilor se aplică în prezent în cazul deciziilor unei camere de recurs independente a celor patru oficii și agenții ale Uniunii Europene (EUIPO, Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante, Agenția Europeană pentru Produse Chimice și Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației), precum și deciziilor tuturor camerelor de recurs independente, constituite după 1 mai 2019 în cadrul unui alt oficiu sau agenții a Uniunii

[7] Pe lângă prezenta cauză, până în prezent, au fost admise alte cinci cauze, toate referitoare la marca Uniunii Europene. Trei cauze se referă la aspecte legate de Brexit [a se vedea Ordonanța din 7 aprilie 2022, EUIPO/Indo European Foods (C-801/21 P, EU:C:2022:295)], Ordonanța din 16 noiembrie 2022, EUIPO/Nowhere (C-337/22 P, EU:C:2022:908), și Hotărârea din 18 aprilie 2023, Shopify/EUIPO (C-751/22 P, EU:C:2023:328). Celelalte două cauze se referă la aspecte legate de independența avocaților în fața instanțelor Uniunii [a se vedea Ordonanța din 30 ianuarie 2023, bonnanwalt/EUIPO (C-580/22 P, nepublicată, EU:C:2023:126), și Ordonanța din 8 mai 2023, Studio Legale Ughi e Nunziante/EUIPO (C-776/22 P, EU:C:2023:441)].

[8] A se vedea Regulamentul (UE, Euratom) 2019/629 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 de modificare a Protocolului nr. 3 privind [statutul] (JO 2019, L 111, p. 1), articolele 1-3 și considerentele (1), (4) și (5); Comunicat de presă al Curții de Justiție a Uniunii Europene nr. 53/19, Luxemburg, 30 aprilie 2019. Pentru o discuție generală privind mecanismul de filtrare a recursurilor, a se vedea, de exemplu, De Lucia, L., „The shifting state of rights protection vis-a-vis EU agencies: a look at article 58a of the Statute of the Court of Justice of the European Union", în *European Law Review*, vol. 44, 2019, p. 809; Gaudissart, M.-A., „L'admission préalable des pourvois: une nouvelle procedure pour la Cour de justice", în *Cahiers de droit européen*, 2020, p. 177; Orzan, M. F., „Some remarks on the first applications of the filtering of certain categories of appeals before the Court of Justice", în *European Intellectual Property Review*, vol. 42, 2020, p. 426.

Europene [9]. În cazul în care legiuitorul Uniunii acceptă recenta propunere a Curții de Justiție, acest mecanism va fi aplicat unei serii de alte oficii, organe și agenții existente ale Uniunii care au o cameră de recurs independentă [10].

31. În cadrul mecanismului de filtrare a recursurilor, Curtea nu va admite în principiu recursul, în tot sau în parte, decât „în cazul în care ridică o chestiune importantă pentru unitatea, consecvența sau dezvoltarea dreptului Uniunii” [11]. Cererea de admitere în principiu a recursului trebuie formulată de recurent prin intermediul unui document separat anexat la cererea de recurs în care explică motivul pentru care recursul prezintă importanță pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii [12].

32. Normele de procedură relevante nu detaliază ce se înțelege printr-o chestiune importantă pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii. Acest aspect a fost lăsat în schimb la latitudinea Curții pentru a fi soluționat pe cale jurisprudențială [13]. În plus, în formularea acestor norme se utilizează „sau”, iar nu „și” („unitatea, coerența *sau* dezvoltarea dreptului Uniunii”), ceea ce permite admiterea în principiu a unui recurs chiar dacă sunt vizate doar una sau două dintre aceste categorii, dar nu toate.

33. Această formulare deschisă sugerează că Curtea dispune de o largă putere de apreciere pentru a decide dacă constată că un anumit recurs ridică o chestiune pe care o consideră importantă pentru dezvoltarea globală a ordinii juridice a Uniunii.

34. În această privință, cu titlu de reflecție comparativă, amintim, de exemplu, normele privind mecanismul *certiorari* al Curții Supreme a Statelor Unite, prin care se solicită reexaminarea deciziilor instanțelor inferioare în ceea ce privește aspecte legate de dreptul federal. De regulă, Curtea Supremă a Statelor Unite decide să judece astfel de cauze numai în situația în care ele ar putea fi de importanță națională, ar putea conduce la armonizarea hotărârilor contradictorii sau ar putea avea valoare de precedent [14].

35. Norma 10 a Curții Supreme a Statelor Unite, intitulată „Considerații care reglementează examinarea *certiorari*” [15], explică faptul că cererea de control jurisdicțional în cadrul mecanismului *certiorari* nu reprezintă o chestiune de drept, ci de putere discreționară a instanței,

9 A se vedea articolul 58a primul și al doilea paragraf din statut.

10 Solicitarea de modificare a articolului 58a din statut ar conduce la adăugarea a șase oficii, organe și agenții ale Uniunii existente la 1 mai 2019 (Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei, Comitetul unic de rezoluție, Autoritatea Bancară Europeană, Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale și Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate). De asemenea, ar fi extins domeniul de aplicare al acestui mecanism la recursurile formulate împotriva deciziilor Tribunalului referitoare la executarea unui contract care conține o clauză compromisorie în sensul articolului 272 TFUE. A se vedea solicitarea formulată de Curtea de Justiție în temeiul articolului 281 al doilea paragraf [TFUE] în vederea modificării Protocolului nr. 3 privind [statutul], disponibilă la adresa: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_64268/ro/

11 Articolul 58a al treilea paragraf din statut; a se vedea de asemenea articolul 170a alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție. Decizia cu privire la această cerere este luată de o cameră a Curții special instituită în acest scop: a se vedea articolul 170b din regulamentul menționat.

12 A se vedea în această privință articolul 170a din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție; a se vedea de asemenea de exemplu Ordonanța din 10 decembrie 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann (C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punctele 20-22, 27 și 28).

13 A se vedea în această privință Gaudissart, *op. cit.*, la nota de subsol 8 din prezentele concluzii, p. 188 (în care se menționează că anumite delegații ale Consiliului au recomandat să se definească în normele de procedură noțiunile de unitate, coerență și dezvoltare a dreptului Uniunii, dar această recomandare nu a fost urmată, ci acest aspect a fost lăsat la latitudinea Curții pentru a fi stabilit prin jurisprudență).

14 A se vedea, de exemplu, site-ul internet al instanțelor din Statele Unite, „Supreme Court Procedures” (Proceduri ale Curții Supreme), disponibil la adresa: https://www.uscourts.gov/about-federal-courts/educational-resources/about-educational-outreach/activity-resources/supreme-1

15 Normele Curții Supreme a Statelor Unite, adoptate la 5 decembrie 2022 și aplicabile de la 1 ianuarie 2023, disponibile la adresa: https://www.supremecourt.gov/filingandrules/2023RulesoftheCourt.pdf

și va fi admisă numai pentru motive imperioase. Această normă enumeră anumiți factori care pot fi luați în considerare, dar care „nu dictează și nici nu reflectă pe deplin marja de apreciere a Curții” [16].

36. În opinia noastră, mecanismul de filtrare a recursurilor poate fi înțeles ca un fel de „mecanism *certiorari* al Uniunii Europene”. Nu este instituit pentru a corecta fiecare eroare săvârșită de Tribunal, ci numai pe cele care au o importanță considerabilă. Prin urmare, acesta trebuie utilizat numai în cazul în care decizia Curții de Justiție poate avea un impact fundamental asupra ordinii juridice a Uniunii [17].

37. Mecanismul de filtrare a recursurilor evidențiază funcția Curții de instanță supremă și constituțională a Uniunii Europene [18]. Într-adevăr, acesta implică Curtea de Justiție în cauze „de tip constituțional” importante pentru Uniune, care presupun interpretarea principiilor constituționale fundamentale ale dreptului Uniunii și repartizarea orizontală și verticală a competențelor.

38. Mecanismul de filtrare a recursurilor consolidează de asemenea, în opinia noastră, rolul Tribunalului. În toate cazurile în care Curtea de Justiție nu permite admiterea în principiu a unui recurs, Tribunalul devine instanța de ultim grad în ceea ce privește cauzele dintre particulari și autorități ale Uniunii într-o serie de domenii (inclusiv proprietatea intelectuală) și, prin urmare, interpretarea dată de Tribunal dreptului aplicabil este obligatorie în întreaga Uniune.

B. Chestiuni care justifică admiterea în principiu a prezentului recurs

39. Din ordonanța de admitere în principiu a recursurilor [19] rezultă că hotărârea atacată nu numai că ar putea avea o valoare de precedent pentru cauzele viitoare privind drepturile de prioritate, ci ea ridică și chestiuni importante pentru dreptul în materie de relații externe ale Uniunii și pentru repartizarea orizontală a competențelor între instanțele Uniunii și celelalte instituții ale Uniunii. În consecință, Curtea a constatat că prezentul recurs ridică chestiuni importante pentru unitatea, coerența „și” dezvoltarea dreptului Uniunii.

40. În opinia noastră, prezenta cauză ridică două serii de chestiuni care justifică admiterea sa în principiu prin intermediul mecanismului de filtrare a recursurilor.

[16] Norma 10 a Curții Supreme a Statelor Unite menționează că următoarele elemente indică natura motivelor care ar putea determina Curtea Supremă a Statelor Unite să accepte cererea de reexaminare: „(a) o instanță de apel din Statele Unite a pronunțat o hotărâre în conflict cu hotărârea unei alte curți de apel din Statele Unite cu privire la aceeași chestiune importantă; a soluționat o chestiune federală importantă într-un mod care intră în conflict cu o hotărâre a unei instanțe statale de ultimă instanță; sau s-a îndepărtat până în prezent de la cursul acceptat și obișnuit al procedurilor judiciare sau a sancționat o astfel de îndepărtare de către o instanță inferioară, astfel încât este necesară exercitarea competenței de supraveghere a acestei instanțe; (b) o instanță națională de ultimă instanță a soluționat o chestiune federală importantă într-un mod care intră în conflict cu hotărârea unei alte instanțe statale de ultimă instanță sau a unei curți de apel din Statele Unite; (c) o instanță statală sau o curte de apel din Statele Unite a soluționat o chestiune importantă de drept federal care nu a fost, dar ar trebui să fie soluționată de această instanță, sau a soluționat o chestiune federală importantă într-un mod care contravine deciziilor relevante ale acestei curți”.

[17] A se vedea cu titlu comparativ, în legătură cu mecanismul *certiorari* din Statele Unite, Giannini, L. J., „Access Filters and the Institutional Performance of the Supreme Courts”, în *International Journal of Procedural Law*, vol. 12, 2022, p. 190, în special p. 218.

[18] Pentru o concluzie similară cu privire la Curtea de Justiție în contextul procedurii de control în temeiul articolului 256 TFUE, a se vedea Brkan, M., „La procédure de réexamen devant la Cour de justice: vers une efficacité accrue du nouveau règlement de procédure”, în Mahieu, S. (ed.), *Contentieux de l'Union européenne*: *Questions choisies*, Larcier, 2014, p. 489. A se vedea, de asemenea, Rousselot, R., „La procédure de réexamen en droit de l'Union européenne”, în *Cahiers de droit européen*, 2014, p. 535.

[19] A se vedea Ordonanța din 10 decembrie 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann (C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punctele 31-34). A se vedea de asemenea punctele 13-19 din această ordonanță cu privire la argumentele EUIPO.

41. Prima serie de chestiuni se referă la aplicabilitatea în fața instanțelor Uniunii a acordurilor internaționale obligatorii pentru Uniune. Mai precis, o chestiune se referă la raportul dintre efectul direct și efectul interpretativ al unor astfel de acorduri. În prezenta cauză, EUIPO susține că Tribunalul a acoperit lacuna (inexistentă) din reglementarea relevantă a Uniunii (Regulamentul nr. 6/2002) prin faptul că a conferit efect direct Convenției de la Paris (pe care a interpretat-o în mod eronat). În opinia EUIPO, Convenția de la Paris nu are efect direct în ordinea juridică a Uniunii. În același timp, EUIPO nu neagă eventualul său efect interpretativ. Prin urmare, Curtea este invitată să clarifice situațiile în care un acord internațional are efect direct și dacă acesta poate avea efect interpretativ în cazul în care este lipsit de efect direct.

42. O altă chestiune care se ridică în legătură cu aplicabilitatea acordurilor internaționale se referă la limitele interpretării conforme și la aspectul dacă acestea sunt aceleași în cazul unei interpretări conforme a dreptului Uniunii cu acordurile internaționale și în cazul unei interpretări conforme a dreptului național cu dreptul Uniunii. Această chestiune este în discuție ca urmare a susținerii EUIPO potrivit căreia Tribunalul ar fi depășit limita *contra legem*. Prin urmare, prezenta cauză dă Curții ocazia să stabilească dacă constatarea unei lacune într-o dispoziție de drept al Uniunii este o metodă de interpretare conformă.

43. A doua serie de chestiuni care justifică admiterea în principiu a recursului se referă la interpretarea Convenției de la Paris. În speță, EUIPO susține că Tribunalul a interpretat în mod eronat această convenție. Convenția de la Paris nu prevede un drept de prioritate pentru o cerere ulterioară de desen sau model industrial întemeiată pe o cerere de brevet anterioară. De asemenea, aceasta nu conține nicio normă generală potrivit căreia termenul de prioritate depinde de natura dreptului anterior. Se pune astfel întrebarea ce ar trebui să ghideze Curtea în interpretarea Convenției de la Paris și a altor acorduri internaționale.

IV. Analiză

44. EUIPO, susținut de Comisie, invocă un motiv unic, întemeiat pe încălcarea articolului 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002. Acest motiv unic este împărțit în trei aspecte. Primul aspect privește faptul că Tribunalul a interpretat Regulamentul nr. 6/2002 *contra legem*, cel de al doilea faptul că Tribunalul a atribuit Convenției de la Paris un efect direct, contrar dreptului Uniunii, iar cel de al treilea faptul că Tribunalul a interpretat în mod eronat Convenția de la Paris și PCT.

45. Primele două aspecte invocate de EUIPO privesc aplicabilitatea Convenției de la Paris în fața instanțelor Uniunii, pe care le vom aborda în secțiunea A. În scopul argumentației noastre, le vom aborda în ordine inversă. Vom aborda apoi, în secțiunea B, modul de interpretare a acestei convenții.

A. Aplicabilitatea Convenției de la Paris în fața instanțelor Uniunii

46. Cu titlu introductiv, trebuie precizat că o normă de drept poate fi aplicată într-un caz concret în diferite moduri [20]. Aceasta poate fi utilizată pentru a soluționa anumite situații de fapt în mod direct, fie fără a fi necesar să se aplice alte norme, fie chiar prin înlăturarea altor norme care se opun normei care urmează să fie aplicată. În dreptul Uniunii, acesta se numește efect direct. O

[20] A se vedea în această privință Concluziile avocatului general Cruz Villalón prezentate în cauza Spedition Welter (C-306/12, EU:C:2013:359, punctul 35).

normă poate fi aplicată, de asemenea, în mod indirect dacă, de exemplu, servește drept orientare pentru interpretarea unei alte norme care trebuie aplicată. În dreptul Uniunii, acesta se numește efect indirect sau interpretativ. Pentru considerațiile care urmează, este important să se recunoască faptul că, în ambele situații, rezultatul este același. De exemplu: în cazul în care un litigiu este soluționat direct în temeiul unei directive, rezultatul este același ca în cazul în care același litigiu este soluționat pe baza unei norme naționale care este interpretată în conformitate cu această directivă.

47. EUIPO și Comisia susțin că Convenția de la Paris nu are efect direct. Niciuna dintre acestea nu exclude posibilitatea efectului său interpretativ, dar consideră că, în speță, acest lucru nu este posibil, deoarece ar necesita o interpretare *contra legem* a Regulamentului nr. 6/2002. În prima parte a acestei analize, vom propune teza potrivit căreia un acord internațional fie este aplicabil (atât direct, cât și indirect), fie nu este aplicabil (direct sau indirect) în fața instanțelor Uniunii. Considerăm că Convenția de la Paris este aplicabilă, motiv pentru care, în a doua parte a analizei, vom examina aspectul invocat de EUIPO în ceea ce privește limitele interpretării conforme.

1. Efectul direct și efectul interpretativ al Convenției de la Paris

48. EUIPO, susținut de Comisie, reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a înlocuit articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 cu dispozițiile (interpretate în mod eronat) ale Convenției de la Paris. Aceasta echivalează cu recunoașterea unui efect direct al articolului 4 din Convenția de la Paris, ceea ce contravine jurisprudenței Curții. Lipsa efectului direct al Convenției de la Paris rezultă de asemenea din articolul 25 din aceasta și, în orice caz, condițiile privind efectul direct (natura necondiționată și suficient de precisă) nu sunt îndeplinite.

49. KaiKai nu abordează aspectul legat de eventualul efect direct al Convenției de la Paris, dar susține că Tribunalul a recunoscut efectul interpretativ al Convenției de la Paris numai atunci când a acoperit lacuna de la articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 prin trimitere la articolul 4 din această convenție.

50. Acest efect poate avea un acord internațional precum Convenția de la Paris în fața instanțelor Uniunii?

51. Mai întâi, problema modului în care un acord internațional poate fi aplicat în Uniune nu există decât dacă acest acord face parte din ordinea juridică a Uniunii. Un acord internațional face parte, în principiu, din ordinea juridică a Uniunii în cazul în care Uniunea este parte la acord [21]. Odată ce face parte din ordinea juridică a Uniunii, un acord internațional este obligatoriu pentru instituțiile Uniunii și pentru statele membre [22] și beneficiază de supremație față de dreptul derivat al Uniunii [23].

52. Uniunea Europeană nu este parte la Convenția de la Paris. Toate statele membre ale Uniunii sunt părți, însă aceasta nu înseamnă în sine că Convenția de la Paris face parte, de asemenea, din ordinea juridică a Uniunii și este obligatorie pentru instituțiile acesteia.

[21] Acest lucru a fost recunoscut de Curte încă din anul 1974. A se vedea Hotărârea din 30 aprilie 1974, Haegeman (181/73, EU:C:1974:41, punctele 4 și 5).

[22] Articolul 216 alineatul (2) TFUE.

[23] A se vedea de exemplu Hotărârea din 3 iunie 2008, Intertanko și alții (C-308/06, EU:C:2008:312, punctul 42).

53. Cu toate acestea, Uniunea Europeană este parte la Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (denumit în continuare „Acordul TRIPS”) [24], care este unul dintre acordurile OMC. Acordul TRIPS în sine nu reglementează drepturile de prioritate. În schimb, articolul 2 alineatul (1) prevede:

„În ceea ce privește părțile II, III și IV ale prezentului acord, membrii trebuie să se conformeze articolelor 1-12 și articolului 19 din Convenția de la Paris.”

54. Astfel, s-ar putea concluziona că Uniunea trebuie să recunoască drepturile de prioritate în același mod în care Convenția de la Paris recunoaște astfel de drepturi [25]. În consecință, Uniunii îi revine obligația de a respecta articolul 4 din Convenția de la Paris, care este relevant în speță, ca urmare a obligațiilor care îi revin în temeiul Acordului TRIPS [26].

55. Însă acesta nu constituie un răspuns la întrebarea dacă o parte, precum KaiKai, poate invoca în fața instanțelor Uniunii articolul 4 din Convenția de la Paris în mod direct sau în scopul interpretării dreptului Uniunii aplicabil.

56. Efectul direct al unei dispoziții de drept depinde nu numai de claritatea acesteia, ci și de contextul în care se înscrie această dispoziție. Astfel, în jurisprudența sa constantă, Curtea a considerat că o dispoziție a unei directive, chiar dacă este suficient de precisă și de necondiționată, nu poate avea efect direct în scopul soluționării unui litigiu între particulari [27].

57. În mod similar, efectul direct al unui acord internațional depinde nu numai de claritatea dispozițiilor destinate să confere drepturi particularilor, ci și de natura acordului în cauză [28].

58. În principiu, tratatele nu se opun recunoașterii efectului direct al acordurilor internaționale. Curtea a recunoscut, de exemplu, efectul direct al mai multor acorduri de asociere, indiferent dacă acestea aveau funcția de a pregăti un stat pentru viitoarea aderare la Uniune [29] sau nu [30].

[24] Semnat la Marrakech la 15 aprilie 1994 și care constituie anexa 1C la Acordul de instituire a OMC, aprobat prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competența sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO 1994, L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3).

[25] Aceasta este diferită de obligația Uniunii de a nu sta în calea obligațiilor pe care statele membre, în calitate de părți, le au în temeiul Convenției de la Paris. Obligația „de a nu sta în calea” rezultă din articolul 2 alineatul (2) din Acordul TRIPS, care prevede că nicio prevedere a acestui acord nu trebuie să deroge de la obligațiile existente pe care părțile contractante pot să le aibă una față de cealaltă în temeiul Convenției de la Paris. Curtea a constatat o astfel de obligație a Uniunii de a nu sta în calea obligațiilor statelor membre în ceea ce privește Convenția de la Roma pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune, la care statele membre, dar nu și Uniunea, sunt părți. Curtea a considerat că o astfel de obligație a Uniunii ia naștere în temeiul articolului 1 alineatul (1) din Tratatul OMPI privind interpretările și execuțiile și fonogramele, la care Uniunea este parte. A se vedea Hotărârea din 15 martie 2012, SCF Consorzio Fonografici (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 50).

[26] A se vedea prin analogie Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Bericap Záródástechnikai (C-180/11, EU:C:2012:717, punctul 70). O astfel de interpretare a fost exprimată și la punctul 15 din decizia camerei de recurs în prezenta cauză: „Pentru Uniune, care nu este membră a Convenției de la Paris în calitate de organizație interguvernamentală, dar care este membră a OMC, articolul 4 din Convenția de la Paris se aplică în mod corespunzător în temeiul articolului 2 alineatul (1) din Acordul TRIPS.”

[27] Curtea a constatat lipsa, în principiu, a efectului direct orizontal în Hotărârea din 26 februarie 1986, Marshall (152/84, EU:C:1986:84, punctul 48), și în Hotărârea din 14 iulie 1994, Faccini Dori (C-91/92, EU:C:1994:292, punctul 20), și a confirmat această poziție în numeroase cauze ulterioare. A se vedea de exemplu Hotărârea din 24 ianuarie 2012, Dominguez (C-282/10, EU:C:2012:33, punctul 37), și Hotărârea din 18 ianuarie 2022, Thelen Technopark Berlin (C-261/20, EU:C:2022:33, punctul 32).

[28] A se vedea printre altele Hotărârea din 8 martie 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125, punctul 45).

[29] Astfel, de exemplu, Curtea a recunoscut efectul direct al dispozițiilor acordurilor de asociere încheiate între Uniune și țările terțe care acordă drepturi de stabilire particularilor pe care aceștia le pot invoca în instanță. A se vedea în această privință Hotărârea din 27 septembrie 2001, Gloszczuk (C-63/99, EU:C:2001:488, punctele 30-38), și Hotărârea din 20 noiembrie 2001, Jany și alții (C-268/99, EU:C:2001:616, punctele 26 și 28).

[30] A se vedea de exemplu Hotărârea din 12 aprilie 2005, Simutenkov (C-265/03, EU:C:2005:213, punctele 20-29) (privind dispozițiile Acordului de parteneriat cu Rusia), și Hotărârea din 24 noiembrie 2016, SECIL (C-464/14, EU:C:2016:896, punctele 99-109 și 131-137) (privind dispozițiile acordurilor de asociere cu Tunisia și Liban).

Curtea a recunoscut, de asemenea, efectul direct atât al altor acorduri bilaterale, precum Acordul „Cer Deschis” cu Statele Unite [31], cât și al anumitor dispoziții ale acordurilor multilaterale, precum Convenția de la Yaoundé și Convenția de la Lomé [32] și Protocolul privind protecția Mării Mediterane împotriva poluării din surse terestre [33].

59. În schimb, natura acordurilor OMC, iar nu formularea lor neclară, a fost principalul motiv al jurisprudenței care, în principiu, a exclus efectul lor direct [34].

60. Având în vedere jurisprudența referitoare la sistemul OMC, Curtea a exclus de asemenea, în principiu, efectul direct al Acordului TRIPS [35].

61. Întrucât anumite dispoziții ale Convenției de la Paris au devenit parte integrantă a dreptului Uniunii și sunt obligatorii pentru Uniune prin intermediul Acordului TRIPS, se poate concluziona că, în principiu, nici aceste dispoziții nu ar trebui să fie recunoscute ca având efect direct.

62. Natura acordurilor OMC, pe care Curtea a avut-o în vedere atunci când a respins în principiu efectul direct al acestora, avea legătură cu flexibilitatea și reciprocitatea obligațiilor asumate de Uniune față de celelalte părți contractante. Sistemul OMC este flexibil, în sensul că dispozițiile sale ar putea fi eludate, și permite diferite soluții negociate pentru soluționarea litigiului ulterior [36]. Această flexibilitate permite instituțiilor politice ale Uniunii, așa cum este cazul celorlalte părți contractante la acordurile OMC, să opteze pentru soluții pe care Curtea ar putea să le considere neconforme cu cerințele OMC. Pentru a permite o astfel de marjă de manevră politică, Curtea a considerat că nu ar trebui să verifice validitatea legislației Uniunii în raport cu dreptul OMC. În loc să exprime această alegere ca un fel de autolimitare deliberată care vizează respectarea repartizării competențelor în cadrul OMC, Curtea a utilizat noțiunea juridică de efect direct. Cu toate acestea, în opinia noastră, motivul refuzului, în principiu, de a recunoaște efectul direct al dreptului OMC nu a fost acela de a priva particularii de posibilitatea de a invoca acordurile internaționale în instanță, ci mai degrabă de a acorda instituțiilor Uniunii o marjă de manevră politică [37].

[31] A se vedea Hotărârea din 21 decembrie 2011, Air Transport Association of America și alții (C-366/10, EU:C:2011:864, punctele 79-84). La punctele 73-78 din aceeași hotărâre, Curtea a recunoscut că Protocolul de la Kyoto privind schimbările climatice ar putea, în principiu, să aibă un efect direct, dar a negat efectul direct al dispozițiilor relevante, întrucât acestea nu erau necondiționate și suficient de precise.

[32] A se vedea Hotărârea din 12 decembrie 1995, Chiquita Italia (C-469/93, EU:C:1995:435, punctele 34 și 35).

[33] A se vedea Hotărârea din 15 iulie 2004, Pêcheurs de l’étang de Berre (C-213/03, EU:C:2004:464, punctele 39-47).

[34] Deja în Hotărârea din 12 decembrie 1972, International Fruit Company și alții (21/72-24/72, EU:C:1972:115, punctele 18 și 27), Curtea a considerat că, deși Acordul General pentru Tarife și Comerț (denumit în continuare „GATT”) este obligatoriu pentru instituțiile Uniunii, dispozițiile sale sunt de așa natură încât nu pot conferi drepturi particularilor. În Hotărârea din 23 noiembrie 1999, Portugalia/Consiliul (C-149/96, EU:C:1999:574, punctul 47), Curtea a considerat că instituirea OMC nu a modificat natura GATT sau a altor acorduri care intră în domeniul OMC.

[35] A se vedea de exemplu Hotărârea din 14 decembrie 2000, Dior și alții (C-300/98 și C-392/98, EU:C:2000:688, punctul 44), Hotărârea din 25 octombrie 2007, Develey/OAPI (C-238/06 P, EU:C:2007:635, punctul 39), și Hotărârea din 15 martie 2012, SCF Consorzio Fonografici (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 46).

[36] A se vedea de exemplu, în ceea ce privește GATT, Hotărârea din 12 decembrie 1972, International Fruit Company și alții (21/72-24/72, EU:C:1972:115, punctul 21), și Hotărârea din 5 octombrie 1994, Germania/Consiliul (C-280/93, EU:C:1994:367, punctele 106-109). În ceea ce privește acordurile OMC în general, a se vedea Hotărârea din 23 noiembrie 1999, Portugalia/Consiliul (C-149/96, EU:C:1999:574, punctele 36-42).

[37] A se vedea Concluziile noastre prezentate în cauza Changmao Biochemical Engineering/Comisia (C-123/21 P, EU:C:2022:890, punctele 37-43, 56 și 57). Hotărârea în această cauză este în curs de pronunțare.

63. Cu toate acestea, Curtea și-a exercitat competența de control jurisdicțional al reglementării Uniunii în raport cu dreptul OMC atunci când a considerat că legiuitorul Uniunii nu a avut intenția de a utiliza flexibilitatea politică permisă de sistemul OMC. Într-o astfel de situație, controlul jurisdicțional nu ar submina marja de manevră politică necesară la nivelul OMC [38].

64. În consecință, se pot distinge două situații diferite de care depinde aplicabilitatea directă a dreptului OMC. Prima situație, reprezentată de cauze precum cauza Nakajima [39], este cea în care Curtea consideră că reglementarea relevantă a Uniunii a fost adoptată în vederea punerii în aplicare a unui angajament bazat pe OMC. „În vederea punerii în aplicare" înseamnă nu numai o situație în care o obligație în cadrul OMC necesită o punere în aplicare suplimentară, ci și situații în care legiuitorul Uniunii a decis să își alinieze legislația (existentă sau nouă) la angajamentele sale în cadrul OMC. A doua situație, reprezentată de cauze precum cauza Rusal Armenal [40], este cea în care Curtea consideră că este posibil ca legiuitorul Uniunii să fi dorit să adopte o soluție specifică Uniunii, în pofida obligațiilor sale în cadrul OMC. Aceasta nu înseamnă că soluția Uniunii nu este conformă cu dreptul OMC, ci numai că este adoptată fără a se încerca o adaptare la obligațiile OMC.

65. Cele două situații se exclud reciproc. Cu alte cuvinte, astfel cum am arătat deja [41], se aplică fie situația din cauza Nakajima, fie situația din cauza Rusal Armenal.

66. În speță, Comisia susține că nu se poate deduce din articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 că legiuitorul Uniunii a intenționat să transforme articolul 4 din Convenția de la Paris într-o normă a Uniunii în ceea ce privește termenele de prioritate care pot fi invocate în ceea ce privește cererile legate de desene sau modele industriale comunitare [42]. Dimpotrivă, Uniunea a adoptat propria soluție: atunci când depune o cerere de înregistrare a unui desen sau model industrial comunitar, o persoană se poate prevala de un drept de prioritate întemeiat pe o cerere anterioară de desen sau model industrial sau de model de utilitate în termenul de 6 luni. Astfel, după cum susține EUIPO, legiuitorul Uniunii ar fi exclus în mod intenționat orice alt tip de cerere anterioară, inclusiv o cerere de brevet. În opinia sa, această soluție este conformă cu Convenția de la Paris, dar, chiar dacă nu ar fi conformă, acest lucru nu ar fi relevant, întrucât exprimă intenția clară a legiuitorului Uniunii, iar Curtea nu ar respecta-o dacă ar aplica o soluție diferită. Cu alte cuvinte, ne aflăm într-o situație de tipul celei din cauza Rusal Armenal, și nu într-o situație de tipul celei din cauza Nakajima. Prin urmare, nu ar exista niciun motiv pentru a recunoaște efectul direct al Convenției de la Paris.

67. Nu suntem de acord cu acest punct de vedere. Articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 ar trebui interpretat ca o expresie care reflectă intenția legiuitorului Uniunii de a-l alinia la articolul 4 din Convenția de la Paris. În primul rând, textul articolului 41 din Regulamentul nr. 6/2002 este practic identic cu cel al articolului 4 din Convenția de la Paris, ceea ce a fost recunoscut de Curte [43]. Aceasta sugerează intenția legislativă de a alinia Regulamentul

[38] A se vedea în această privință Concluziile noastre prezentate în cauza Changmao Biochemical Engineering/Comisia (C-123/21 P, EU:C:2022:890, punctele 46, 59 și 60).

[39] A se vedea Hotărârea din 7 mai 1991, Nakajima/Consiliul (C-69/89, EU:C:1991:186, denumită în continuare „Hotărârea Nakajima"). A se vedea de asemenea Hotărârea din 22 iunie 1989, Fediol/Comisia (70/87, EU:C:1989:254).

[40] A se vedea Hotărârea din 16 iulie 2015, Comisia/Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, denumită în continuare „Hotărârea Rusal Armenal").

[41] A se vedea Concluziile noastre prezentate în cauza Changmao Biochemical Engineering/Comisia (C-123/21 P, EU:C:2022:890, punctul 64).

[42] În această privință, Comisia face o comparație cu articolul 25 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 6/2002, care trimite în mod expres la articolul 6b din Convenția de la Paris, demonstrând astfel intenția de a pune în aplicare această dispoziție a convenției.

[43] A se vedea Hotărârea din 5 iulie 2018, Mast-Jägermeister/EUIPO (C-217/17 P, EU:C:2018:534, punctul 56).

nr. 6/2002 la acest acord internațional [44]. În al doilea rând, includerea unui model de utilitate, alături de un desen sau model industrial, pare să exprime intenția legiuitorului Uniunii de a pune în aplicare articolul 4 secțiunea E alineatul (1) din Convenția de la Paris. Acest lucru pare să rezulte și din lucrările pregătitoare care au condus la adoptarea Regulamentului nr. 6/2002, în cadrul cărora Comisia și-a modificat propunerea inițială în vederea adaptării acesteia la articolul 4 secțiunea E alineatul (1) din Convenția de la Paris [45].

68. Având în vedere cele de mai sus, considerăm că, în împrejurările din prezenta cauză, natura Convenției de la Paris introdusă în dreptul Uniunii prin Acordul TRIPS nu împiedică efectul direct al acesteia. Prin articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, legiuitorul Uniunii a intenționat să alinieze dreptul Uniunii în materie de desene și modele industriale la Convenția de la Paris în ceea ce privește existența și durata drepturilor de prioritate. Prin urmare, prezenta cauză este comparabilă cu situația din cauza Nakajima, iar nu cu cea din cauza Rusal Armenal.

69. De asemenea, nu suntem de acord cu argumentele invocate de EUIPO și de Comisie, potrivit cărora articolul 25 alineatul (1) din Convenția de la Paris s-ar opune efectului său direct. Această dispoziție, intitulată „Punerea în aplicare a Convenției la nivel intern”, prevede: „Orice țară parte la prezenta convenție se obligă să adopte, în conformitate cu constituția sa, măsurile necesare pentru a asigura aplicarea prezentei convenții.” În opinia noastră, această dispoziție impune pur și simplu părților contractante să facă ceea ce este necesar în temeiul constituțiilor lor. Pentru acele țări a căror opțiune constituțională în privința raportului dintre ordinea lor juridică și dreptul internațional este predominant dualistă, acest lucru poate însemna transformarea Convenției de la Paris într-un izvor de drept intern pentru a o pune în aplicare. Cu toate acestea, după cum am explicat deja, tratatele nu exclud, în principiu, efectul direct al acordurilor internaționale care sunt obligatorii pentru Uniune. Deși anumite dispoziții ale Convenției de la Paris ar putea, desigur, să necesite alegeri suplimentare din partea legiuitorului Uniunii, acele dispoziții care pot fi transpuse fără opțiuni suplimentare pot avea efect direct. Astfel, dat fiind că legiuitorul Uniunii nu a intenționat să se prevaleze de caracterul flexibil al Acordului TRIPS, ci a ales să își alinieze legislația privind drepturile de prioritate la soluțiile oferite de Convenția de la Paris, efectul direct al acestor norme ale Convenției de la Paris depinde de aspectul dacă îndeplinesc criteriile obișnuite care impun să fie suficient de precise și de necondiționate. Vom aborda interpretarea normelor relevante ale Convenției de la Paris la punctele 94-140 din prezentele concluzii.

70. În acest stadiu, este necesar să se abordeze o altă chestiune. KaiKai susține că, prin acoperirea lacunei legislative, Tribunalul nu a acordat Convenției de la Paris un efect direct, ci un efect interpretativ. În această privință, suntem de acord cu KaiKai. Prin urmare, argumentul EUIPO potrivit căruia Tribunalul a săvârșit o eroare de drept întrucât a conferit un efect direct Convenției de la Paris (interpretată în mod eronat) ar trebui respins nu pentru că această convenție nu are efect direct în speță, ci pentru că Tribunalul nu a aplicat-o în mod direct, ci a utilizat-o în scop interpretativ.

71. Chiar dacă EUIPO respinge posibilitatea efectului direct al Convenției de la Paris, acesta nu se opune eventualului efect interpretativ al acesteia. Se ridică astfel următoarea întrebare.

[44] A se vedea în această privință Hotărârea din 20 ianuarie 2022, Comisia/Hubei Xinyegang Special Tube (C-891/19 P, EU:C:2022:38, punctele 30 și 34), în care Curtea a considerat că similitudinea modului de redactare a reglementării Uniunii și a unui acord internațional conduce la concluzia că legiuitorul Uniunii a intenționat să pună în aplicare acordul internațional.

[45] A se vedea Propunerea modificată a Comisiei de regulament al Consiliului privind desenele sau modelele industriale comunitare, COM(2000) 660 final, 20 octombrie 2000, expunerea de motive, titlul IV, secțiunea 2: Prioritate [„noul alineat (1a) al articolului 43 asigură compatibilitatea Regulamentului privind desenele sau modelele industriale comunitare cu articolul 4 secțiunea E din Convenția de la Paris”].

72. Dacă, într-adevăr, astfel cum susțin EUIPO și Comisia, ne aflăm într-o situație de tipul celei din cauza Rusal Armenal, iar Convenția de la Paris nu ar trebui să fie recunoscută ca având efect direct pentru a proteja marja de manevră politică lăsată instituțiilor Uniunii în temeiul Acordului TRIPS, inclusiv posibilitatea de a se abate de la cerințele Convenției de la Paris atunci când reglementează desenele sau modelele industriale comunitare, de ce ar trebui Curtea să încerce să interpreteze legislația relevantă a Uniunii în conformitate cu Convenția de la Paris?

73. Astfel cum am amintit de la bun început (a se vedea punctul 46 din prezentele concluzii), în cazul în care Curtea reușește să interpreteze legislația Uniunii în conformitate cu un acord internațional, rezultatul este același ca în cazul în care se conferă efect direct acordului respectiv. Odată ce Curtea a refuzat să recunoască efectul direct în scopul de a proteja marja de manevră politică a instituțiilor Uniunii de a se îndepărta de la o obligație internațională, aceleași motive pledează în favoarea renunțării la o interpretare conformă.

74. Atunci când este impusă instanțelor naționale, obligația de interpretare conformă este o obligație extinsă de a face tot posibilul pentru a ajunge la rezultatul impus de dreptul Uniunii prin interpretarea dreptului intern [46]. Aceasta necesită o interpretare conformă nu numai a normelor de drept național adoptate în scopul punerii în aplicare a dreptului Uniunii (de obicei a unei directive), ci și a oricăror alte norme de drept național, inclusiv a normelor preexistente [47].

75. Aceasta înseamnă că, dacă ar fi transpusă în cazul relației dintre legislația Uniunii și acordurile internaționale, obligația de interpretare conformă s-ar aplica întregii legislații a Uniunii, indiferent dacă este sau nu este adoptată în mod specific pentru punerea în aplicare a unui angajament internațional. Cu alte cuvinte, instanțele Uniunii ar avea obligația de a interpreta legislația Uniunii în conformitate cu un acord internațional nu numai într-o situație de tipul celei din cauza Nakajima, ci și într-o situație de tipul celei din cauza Rusal Armenal. Dacă o asemenea obligație de a interpreta pe cât posibil legislația Uniunii în același sens precum cel stabilit de un acord internațional ar fi impusă instanțelor Uniunii în pofida excluderii în principiu a efectului direct, acest lucru ar fi contrar finalității acestei excluderi.

76. Aplicată în prezenta speță, în cazul în care motivul pentru care se exclude efectul direct al Convenției de la Paris este acela de a permite legiuitorului Uniunii să excludă o cerere de brevet anterioară ca temei pentru revendicarea unor drepturi de prioritate pentru un desen sau model industrial comunitar ulterior, atunci insistența de a impune Curții să interpreteze totuși Regulamentul nr. 6/2002 pentru a ajunge la un astfel de rezultat nu prea are sens.

77. Prin urmare, în cazul în care Curtea nu este de acord cu aprecierea noastră potrivit căreia Convenția de la Paris poate avea efect direct în prezenta cauză, întrucât legiuitorul Uniunii nu a intenționat să alinieze Regulamentul nr. 6/2002 la această convenție, ci a adoptat mai degrabă o soluție specifică Uniunii (care poate să fie sau poate să nu fie conformă cu Convenția de la Paris), aceasta ar trebui să constate că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin simplul fapt că a încercat să dea o interpretare conformă. În opinia noastră, atât efectul direct, cât și obligația de interpretare conformă sunt excluse în tipul de situație din cauza Rusal Armenal. În acest caz, ar trebui exclusă căutarea unei lacune în legislația Uniunii pentru a o elimina printr-o soluție conformă cu Convenția de la Paris. Astfel cum vom arăta în secțiunea următoare, interpretarea

[46] A se vedea de exemplu Hotărârea din 5 octombrie 2004, Pfeiffer și alții (C-397/01-C-403/01, EU:C:2004:584, punctul 119), Hotărârea din 24 ianuarie 2012, Dominguez (C-282/10, EU:C:2012:33, punctul 27), și Hotărârea din 6 noiembrie 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften (C-684/16, EU:C:2018:874, punctul 59).

[47] A se vedea de exemplu Hotărârea din 13 noiembrie 1990, Marleasing (C-106/89, EU:C:1990:395, punctul 8), și Hotărârea din 10 martie 2011, Deutsche Lufthansa (C-109/09, EU:C:2011:129, punctul 52).

conformă este o metodă de interpretare specifică care necesită creativitate în vederea obținerii unui rezultat impus de norma-țintă (în speță, articolul 4 din Convenția de la Paris). Prin urmare, aceasta ar trebui să fie utilizată numai într-o situație de tipul celei din cauza Nakajima.

78. Ajungem astfel la următorul aspect al motivului de recurs invocat de EUIPO, potrivit căreia Tribunalul ar fi depășit limitele interpretării conforme.

2. Limite ale obligației de interpretare conformă

79. EUIPO susține că Tribunalul a interpretat *contra legem* articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002. Acesta a introdus termenii „brevet” și „12 luni” în textul acestei dispoziții, în condițiile în care formularea sa neechivocă admite numai desenele și modelele industriale și modelele de utilitate și un termen de prioritate de 6 luni.

80. KaiKai contestă caracterul exhaustiv al articolului 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002. În opinia sa, Tribunalul a constatat în mod întemeiat că exista o lacună care trebuie remediată și că această dispoziție nu conține norme specifice referitoare la durata termenului de prioritate întemeiată pe o cerere de brevet. Astfel, KaiKai a subliniat în ședință că nu există o interpretare *contra legem* în prezenta cauză; articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 nu exclude, prin modul său de redactare, utilizarea altor tipuri de drepturi de proprietate intelectuală ca temei al dreptului de prioritate.

81. În situații interne, începând cu Hotărârea Pupino [48], Curtea a acceptat o limitare *contra legem* a obligației instanțelor naționale de a găsi soluții conforme cu dreptul Uniunii. Curtea nu a explicat încă semnificația acestei limite. Cu toate acestea, EUIPO pare să o înțeleagă în sensul că instanțele nu se pot opune unei formulări clare și lipsite de ambiguitate [49].

82. În acest context, EUIPO susține că legiuitorul Uniunii a reglementat în mod exhaustiv și clar situațiile în care un drept de prioritate poate fi revendicat pentru cererea ulterioară de desen sau model industrial comunitar; cererile de brevet nu se numără printre acestea [50]. Această dispoziție nu conține nicio lacună legislativă. Constatând o astfel de lacună legislativă, Tribunalul a efectuat o interpretare *contra legem* a articolului 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002.

83. Aspectul dacă constatarea unei astfel de lacune este sau nu este *contra legem* depinde, în opinia noastră, de contextul interpretativ în care își desfășoară activitatea o instanță. În cazul în care Convenția de la Paris, care este obligatorie pentru Uniune în virtutea Acordului TRIPS, nu ar exista sau ar fi lipsită de relevanță [51], nu ar exista niciun motiv pentru ca Tribunalul să considere că există o lacună legislativă. Cu toate acestea, constatarea unei lacune legislative ar

[48] A se vedea Hotărârea din 16 iunie 2005 (C-105/03, EU:C:2005:386, punctul 47). A se vedea de asemenea de exemplu Hotărârea din 1 august 2022, Sea Watch (C-14/21 și C-15/21, EU:C:2022:604, punctul 84), și Hotărârea din 27 aprilie 2023, M. D. (Interdicția de intrare în Ungaria) (C-528/21, EU:C:2023:341, punctul 99).

[49] În această privință, EUIPO invocă Hotărârea din 8 decembrie 2005, BCE/Germania (C-220/03, EU:C:2005:748, punctul 31), și Hotărârea din 28 februarie 2008, Carboni e derivati (C-263/06, EU:C:2008:128, punctul 48).

[50] Această poziție este exprimată și la punctul 6.2.1.1 din Orientările EUIPO pentru examinarea desenelor sau modelelor industriale comunitare înregistrate din 31 martie 2023 (denumite în continuare „Orientările EUIPO”), la fel ca în cazul versiunii din 1 octombrie 2018 la momentul relevant: „O revendicare a priorității întemeiată pe o cerere de brevet anterioară va fi, în principiu, respinsă. […]”

[51] În opinia noastră, Convenția de la Paris este, într-adevăr, lipsită de relevanță în scopuri interpretative în cazul în care există un motiv de excludere a efectului său direct.

putea fi o soluție în contextul unei interpretări conforme cu Convenția de la Paris. Interpretarea conformă este o interpretare care urmărește nu numai alegerea unui sens al unei dispoziții, ci și găsirea unei soluții specifice care să corespundă cerințelor normei-țintă.

84. Pe baza modului de redactare a articolului 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, EUIPO susține că cererile de brevet sunt excluse în mod clar și neechivoc ca temei valabil pentru un drept de prioritate potrivit acestei dispoziții. Stau într-adevăr astfel lucrurile? De fapt, după cum susține KaiKai, nu există nicio dispoziție a Regulamentului nr. 6/2002 care să excludă în mod expres o cerere de brevet. La fel cum frumusețea este în ochii privitorului, nivelul de ambiguitate este în ochii interpretului.

85. Astfel, articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 include în mod expres numai două tipuri de cereri anterioare: (i) pentru un desen sau model industrial sau (ii) pentru un model de utilitate. Dacă este interpretat în mod izolat, nu există niciun motiv să se considere că legiuitorul Uniunii „a uitat” să reglementeze cererile de brevet anterioare.

86. Cu toate acestea, în cazul în care Regulamentul nr. 6/2002 este plasat în contextul angajamentelor asumate de Uniune în cadrul Convenției de la Paris, astfel cum au fost acceptate prin Acordul TRIPS, iar această convenție este înțeleasă ca impunând posibilitatea de a utiliza un drept de prioritate pentru o cerere de desen sau model industrial pe baza unei cereri anterioare de brevet, interpretarea se modifică. Nemenționarea brevetelor pare, într-un astfel de context, să constituie o omisiune a legiuitorului Uniunii. În cadrul interpretării conforme, instanța este obligată să corecteze eventualele omisiuni ale legiuitorului. Astfel, Tribunalul nu ar trebui să fie împiedicat să constate o lacună legislativă întemeiată pe pretinsa cerință a Convenției de la Paris de a permite perechea constituită dintr-un brevet anterior și un desen sau model industrial ulterior. În opinia noastră, constatarea lacunei este o tehnică acceptabilă în contextul interpretării conforme.

87. Cel puțin așa pare a fi cazul în ceea ce privește situațiile interne de interpretare conformă a dreptului național cu dreptul Uniunii. După cum am arătat deja (a se vedea punctul 74 din prezentele concluzii), obligația de interpretare conformă în privința unor asemenea aspecte interne, astfel cum este impusă instanțelor naționale, este una extinsă. În acest context, Curtea nu a acceptat cu ușurință pozițiile instanțelor naționale potrivit cărora o interpretare diferită a dreptului național ar fi *contra legem*. Curtea a impus ca instanțele naționale să fie mai creative decât în practica lor națională pentru a atinge rezultatul urmărit [52] și chiar să se îndepărteze de jurisprudența constantă de interpretare a normei naționale în cauză [53]. Creativitatea necesară include constatarea lacunelor [54].

88. Instanțele Uniunii ar trebui să recurgă însă la același nivel de creativitate atunci când sunt obligate să interpreteze legislația Uniunii în conformitate cu angajamentele internaționale ale Uniunii?

89. Curtea a justificat obligația de interpretare conformă în ceea ce privește situațiile interne în modul enunțat în continuare. Instanțele naționale, ca parte a statelor membre, sunt ținute de obligația de loialitate exprimată în prezent la articolul 4 alineatul (3) TUE și denumită principiul

[52] Pentru un exemplu elocvent, a se vedea Hotărârea din 24 ianuarie 2012, Dominguez (C-282/10, EU:C:2012:33, punctele 25-31).

[53] A se vedea de exemplu Hotărârea din 17 aprilie 2018, Egenberger (C-414/16, EU:C:2018:257, punctul 72), și Hotărârea din 5 septembrie 2019, Pohotovosť (C-331/18, EU:C:2019:665, punctul 56).

[54] Acesta este singurul mod în care putem explica situația din cauza Marleasing. A se vedea în această privință soluția propusă în Concluziile avocatului general van Gerven prezentate în cauza Marleasing (C-106/89, EU:C:1990:310, punctul 10).

cooperării loiale [55]. Astfel, instanțele naționale sunt obligate să ajungă la rezultatele impuse de dreptul Uniunii în cadrul competențelor lor, care constau în interpretarea legii. În plus, ca urmare a aceleiași obligații de loialitate, ar trebui să se prezume că un stat membru, în calitatea sa de legiuitor, nu intenționează să încalce dreptul Uniunii. Se poate deduce de aici că, în lipsa unei dispoziții exprese contrare, orice reglementare internă, anterioară și ulterioară dreptului Uniunii, este conformă cu dreptul Uniunii [56]. Pentru instanțele naționale, aceasta înseamnă că nu încalcă voința legiuitorului dacă interpretează dreptul național în conformitate cu dreptul Uniunii.

90. Chiar dacă, potrivit articolului 216 alineatul (2) TFUE sau potrivit principiului internațional *pacta sunt servanda*, Uniunea este ținută de obligațiile sale internaționale, temeiul nu îl constituie aceeași obligație de loialitate de natură constituțională [57], care există pentru statele membre în temeiul articolului 4 alineatul (3) TUE. O prezumție potrivit căreia legiuitorul Uniunii nu a intenționat să încalce angajamentele internaționale ale Uniunii nu poate fi la fel de fermă ca aceeași prezumție în materie internă.

91. Acest lucru poate justifica punctul de vedere potrivit căruia obligația de interpretare conformă a dreptului Uniunii cu acordurile internaționale este mai puțin cuprinzătoare. În această privință, constatarea lacunelor ca metodă de interpretare conformă a dreptului Uniunii cu acordurile internaționale ar putea fi calificată mai curând drept interpretare *contra legem*, în lipsa unei dovezi clare cu privire la intenția legiuitorului Uniunii de a respecta angajamentele internaționale ale Uniunii. În orice caz, limita *contra legem* în privința interpretării conforme este ea însăși un obiect de interpretare în fiecare caz în parte.

92. Având în vedere că legiuitorul Uniunii a ales termeni aproape identici cu cei ai Convenției de la Paris atunci când a reglementat drepturile de prioritate în ceea ce privește cererile de desene sau modele industriale comunitare și chiar dacă nu și-a exprimat în mod expres intenția de a respecta normele în materie de prioritate ale acestei convenții în nicio dispoziție a Regulamentului nr. 6/2002, considerăm, astfel cum am explicat deja (a se vedea punctul 68 din prezentele concluzii), că prezenta cauză poate fi calificată drept situație de tipul celei din cauza Nakajima. Pentru acest motiv, ar fi justificată constatarea unei lacune în Regulamentul nr. 6/2002, iar nu o interpretare *contra legem*, în cazul în care Convenția de la Paris ar impune într-adevăr în mod clar termenul de prioritate de 12 luni. Prin urmare, Tribunalul nu a săvârșit o eroare atunci când a urmărit să interpreteze Regulamentul nr. 6/2002 în conformitate cu Convenția de la Paris.

93. Cu toate acestea, considerăm că Convenția de la Paris nu conține o astfel de normă care impune un termen de prioritate de 12 luni și cu atât mai puțin o astfel de normă clară și că, prin urmare, Tribunalul a interpretat în mod eronat această convenție. Ajungem astfel la ultima parte a concluziilor noastre.

[55] La data la care Curtea a făcut referire pentru prima dată la această obligație pentru a justifica obligația de interpretare conformă, dispoziția relevantă era articolul 5 din Tratatul CEE (a se vedea Hotărârea din 10 aprilie 1984, von Colson și Kamann (14/83, EU:C:1984:153, punctul 26); a se vedea de asemenea Hotărârea din 14 iulie 1994, Faccini Dori (C-91/92, EU:C:1994:292, punctul 26).

[56] În cazul în care un stat membru nu transpune o directivă, instanțele naționale pot concluziona că legiuitorul a considerat că legislația sa existentă îndeplinește deja obligația legală care decurge din directivă.

[57] A se vedea în această privință Temple Lang, J., „Community Constitutional Law: Article 5 EEC Treaty", în *Common Market Law Review*, vol. 27, 1990, p. 645, și Temple Lang, J., „The duties of cooperation of national authorities and Courts under Article 10 EC: two more reflections", în *European Law Review*, vol. 26, 2001, p. 84.

B. Interpretarea Convenției de la Paris

94. Există două aspecte principale legate de interpretarea Convenției de la Paris cu privire la care părțile nu sunt de acord.

95. În primul rând, EUIPO, susținut de Comisie, arată că Tribunalul a considerat în mod eronat că Convenția de la Paris permite ca o cerere de brevet anterioară să constituie temei al unei cereri ulterioare de desen sau model industrial. KaiKai susține că Tribunalul a interpretat în mod corect această convenție.

96. În al doilea rând, EUIPO susține că Tribunalul a concluzionat în mod eronat că Convenția de la Paris stabilește o normă generală potrivit căreia dreptul anterior determină durata termenului de prioritate și în raport cu care articolul 4 secțiunea E alineatul (1) din Convenția de la Paris constituie o excepție. Prin urmare, EUIPO consideră că Tribunalul a săvârșit o eroare atunci când a constatat că KaiKai putea beneficia de un termen de prioritate de 12 luni. KaiKai susține interpretarea Tribunalului.

97. În opinia noastră, Tribunalul a statuat în mod întemeiat că Convenția de la Paris permite o revendicare a priorității întemeiată pe perechea care constă într-o cerere de brevet anterioară și o cerere ulterioară de desen sau model industrial. Cu toate acestea, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a recunoscut un termen de prioritate de 12 luni în situația în care revendicarea priorității pentru un desen sau model industrial comunitar se întemeiază pe o cerere de brevet anterioară.

98. Înainte de a explica motivele unei asemenea interpretări a Convenției de la Paris, vom discuta pe scurt metodele pe care Curtea ar trebui să le utilizeze atunci când interpretează un acord internațional precum Convenția de la Paris.

1. Metode de interpretare a unui acord internațional

99. La nivelul dreptului internațional, inclusiv al dreptului OMC, în pofida existenței mecanismului său de soluționare a litigiilor, nu există o instituție judiciară abilitată să interpreteze dispozițiile acordurilor internaționale cu competențe specifice unei autorități ale cărei decizii definitive sunt obligatorii pentru toți cei implicați. Astfel, spre deosebire de ordinea juridică a Uniunii, în dreptul internațional nu există un mecanism care să garanteze o interpretare uniformă.

100. Un instrument pentru a atenua problema interpretării divergente a acordurilor internaționale este reprezentat de Convenția de la Viena cu privire la dreptul tratatelor (denumită în continuare „Convenția de la Viena”), care conține norme de interpretare a acordurilor internaționale [58]. Deși Uniunea nu este parte la convenție, normele acesteia reprezintă o codificare a dreptului internațional cutumiar [59], iar Uniunea ar trebui să le aplice atunci când interpretează acordurile internaționale [60].

[58] Semnată la Viena la 23 mai 1969 (*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 1155, p. 331).

[59] A se vedea în această privință Rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite adoptată la 20 decembrie 2018, A/RES/73/202, „Acorduri și practici ulterioare în ceea ce privește interpretarea tratatelor”, concluzia 2 punctul 1, potrivit căreia articolele 31 și 32 din Convenția de la Viena se aplică, de asemenea, ca drept internațional cutumiar.

[60] A se vedea de exemplu Hotărârea din 25 februarie 2010, Brita (C-386/08, EU:C:2010:91, punctele 42 și 43), și Hotărârea din 14 iulie 2022, ÖBB -Infrastruktur Aktiengesellschaft (C-500/20, EU:C:2022:563, punctul 56).

101. Articolul 31 alineatul (1) din Convenția de la Viena enunță următoarea normă generală de interpretare: „Un tratat trebuie să fie interpretat cu bună-credință potrivit sensului obișnuit ce se atribuie termenilor tratatului în contextul lor și în lumina obiectului și scopului său.” Articolul 31 alineatele (2)-(4) din această convenție oferă clarificări suplimentare, iar articolul 32 din aceasta prevede anumite norme de interpretare suplimentare.

102. În opinia noastră, normele de interpretare prevăzute de Convenția de la Viena nu sunt atât de diferite de metodele obișnuite de interpretare utilizate de Curte. Prin urmare, în cadrul interpretării Convenției de la Paris, Curtea ar trebui să țină seama de modul său de redactare, de contextul său și de finalitatea pentru care a fost adoptată această convenție. Cu toate acestea, punctul de plecare ar trebui să fie modul de redactare, contextul și finalitatea acordului internațional însuși, iar nu modul în care Uniunea l-a pus în aplicare. Astfel, chiar dacă legiuitorul Uniunii a interpretat cu bună-credință Convenția de la Paris în sensul că nu permite perechea constituită dintr-un brevet anterior și un desen sau model industrial ulterior și acesta a fost motivul pentru care a decis să nu admită decât desenele și modelele industriale anterioare și modelele de utilitate ca sursă de drepturi de prioritate pentru desenele sau modelele industriale comunitare, acest lucru nu înseamnă că această interpretare a Convenției de la Paris este corectă [61].

103. Din această perspectivă, vom examina acum cele două aspecte în litigiu.

2. O cerere de brevet anterioară ca sursă de drepturi de prioritate pentru o cerere ulterioară de desen sau model industrial

a) Observații introductive

104. Protecția proprietății intelectuale este teritorială, ceea ce înseamnă că este valabilă numai pe teritoriul țării (sau regiunii) care o acordă. Pentru acele tipuri de drepturi de proprietate intelectuală care necesită înregistrare pentru a beneficia de protecție, precum brevetele, modelele de utilitate și desenele sau modelele industriale, aceasta înseamnă că protecția va fi valabilă numai pe teritoriul aflat sub jurisdicția organismului de înregistrare în cauză care a aprobat-o.

105. O persoană care dorește să își protejeze invenția, desenul sau modelul industrial ori marca sub care este vândut produsul trebuie să solicite o astfel de protecție în fiecare țară sau regiune în parte. Pentru a reduce problemele care decurg din teritorialitatea protecției proprietății intelectuale, Convenția de la Paris a introdus sistemul drepturilor de prioritate. Acesta nu elimină necesitatea de a solicita protecție în fiecare teritoriu dorit în mod separat, dar „economisește timpul” necesar pentru a solicita o astfel de protecție înainte ca potențialii concurenți să poată face același lucru. Acest termen, denumit termen de prioritate, poate fi de 6 sau de 12 luni și începe să curgă de la data depunerii legale a primei cereri.

106. În afară de teritorialitate, o altă complicație a protecției proprietății intelectuale rezultă din diferențele dintre tipurile de drepturi de proprietate intelectuală. Țările definesc în mod diferit ceea ce se înțelege printr-un anumit tip de drept de proprietate intelectuală și nu prevăd, toate, aceleași tipuri de drepturi de proprietate intelectuală. Astfel, se pare că 11 state membre ale Uniunii recunosc modelele de utilitate ca o formă separată de drept de proprietate

[61] Alte ordini juridice, de exemplu Germania, Elveția și Statele Unite, adoptă o abordare diferită. A se vedea în această privință Hartwig, H., „Claiming priority under the Community design scheme”, în Hartwig, H. (ed.), *Research Handbook on Design Law*, Edward Elgar, 2021, p. 250, în special p. 253-255.

intelectuală [62]. În plus, tipuri similare de drepturi de proprietate intelectuală sunt adesea denumite în mod diferit. De exemplu, tipul de protecție cel mai apropiat de ceea ce este desemnat în general în Europa drept desen sau model industrial este denumit brevet asupra desenului sau modelului industrial în Statele Unite [63]. Chiar și termenul „desen sau model industrial comunitar” nu este uniform la nivelul Uniunii. Astfel, versiunea în limba engleză a Regulamentului nr. 6/2002 se referă la „Community designs”, în timp ce versiunea în limba franceză se referă la „dessins ou modèles communautaires” [64].

b) O cerere în temeiul PCT

107. PCT, în temeiul căruia KaiKai a depus cererea prin care a solicitat EUIPO să îi recunoască un drept de prioritate în speță, reprezintă un efort internațional de facilitare a vieții inventatorilor.

108. PCT este un acord internațional încheiat în 1970 și care a intrat în vigoare în 1978. În prezent, sunt 157 de state semnatare, inclusiv toate cele 27 de state membre ale Uniunii, dar nu și Uniunea Europeană. Acesta este un acord special care intră în domeniul de aplicare al Convenției de la Paris și este administrat de Oficiul Mondial pentru Proprietate Intelectuală. PCT prevede depunerea unei „cereri internaționale” de protecție a invențiilor [65]. Odată depusă o astfel de cerere internațională, ea poate fi interpretată ca o cerere de brevet, de model de utilitate și de alte tipuri de protecție a invențiilor, cum ar fi certificatele de autori de invenții și certificatele de utilitate [66]. După faza internațională, care nu poate conduce la acordarea protecției, persoana care a depus o cerere internațională trebuie să inițieze faza națională, în care va solicita în mod separat forma de protecție adecvată în fiecare țară sau regiune. Finalitatea unei cereri internaționale este, printre altele, stabilirea unei date de depunere pentru a beneficia de drepturi de prioritate.

109. EUIPO susține că raționamentul eronat al Tribunalului începe prin utilizarea termenului „cerere internațională de brevet”, care este, din punct de vedere juridic, un termen inexistent. Astfel, KaiKai a depus o cerere internațională în sensul PCT, iar nu o cerere de brevet internațional. După cum tocmai am explicat, o astfel de cerere internațională poate fi interpretată fie ca o cerere de brevet, fie ca o cerere de înregistrare a unui model de utilitate, dar, până la adoptarea unei asemenea decizii prin depunerea unei cereri naționale, o cerere internațională se află într-o stare pe care am numi-o superpoziție cuantică, fiind în același timp atât o cerere de brevet, cât și o cerere de înregistrare a unui model de utilitate.

[62] Aceste state membre ale Uniunii Europene sunt Republica Cehă, Danemarca, Germania, Spania, Italia, Ungaria, Austria, Polonia, Portugalia, Slovacia și Finlanda. A se vedea Orientările EUIPO, citate la nota de subsol 50 din prezentele concluzii, punctul 6.2.1.1.

[63] Potrivit *Manualului privind procedura de examinare a brevetelor a Oficiului pentru Brevete și Mărci din Statele Unite*, ediția a noua, februarie 2023, secțiunea 1502.01, „Distincția dintre brevetul pentru un desen sau model industrial și brevetul pentru un model de utilitate”: „În general, un «brevet pentru un model de utilitate» protejează modul în care un articol este utilizat și funcționează (35 U.S.C. 101), în timp ce un «brevet pentru un desen sau model industrial» protejează modul în care un articol arată (35 U.S.C. 171). Atât brevetele pentru desene sau modele industriale, cât și brevetele pentru modele de utilitate pot fi obținute pentru un articol dacă invenția constă atât în aspectul său util, cât și în aspectul său ornamental. În timp ce brevetele pentru modele de utilitate și brevetele pentru desene sau modele industriale oferă o protecție separată din punct de vedere juridic, este posibil ca utilitatea și caracterul ornamental ale unui articol să nu fie ușor de separat. Articolele de fabricație pot avea atât caracteristici funcționale, cât și ornamentale.” A se vedea de asemenea în această privință Schickl, S., „Protection of Industrial Design in the United States and in the EU: Different Concepts or Different Labels?”, în *The Journal of World Intellectual Property*, vol. 16, 2013, p. 15.

[64] În plus, de exemplu, versiunea în limba croată utilizează numai termenul „desen” („Dizajn Zajednice”), iar versiunea în limba slovenă utilizează numai termenul „model” („model Skupnosti”). Versiunea în limba germană utilizează de asemenea un singur cuvânt („das Gemeinschaftsgeschmacksmuster”), în timp ce versiunile în limbile spaniolă și italiană se referă la desene și modele industriale („dibujos y modelos comunitarios” și, respectiv, „disegni e modelli comunitari”).

[65] A se vedea articolul 2 punctul (vii) și articolul 3 alineatul (1) din PCT.

[66] A se vedea articolul 2 punctul (i) din PCT. Articolul 2 punctul (ii) din PCT prevede în plus că referirile la un „brevet” pot desemna oricare dintre formele de protecție a unei invenții enumerate la articolul 2 punctul (i) din acesta.

110. În opinia noastră, prin utilizarea termenului „cerere internațională de brevet”, Tribunalul a dorit să sublinieze că cererea KaiKai poate fi înțeleasă ca o cerere de brevet, chiar dacă aceasta poate fi și o cerere pentru un model de utilitate. Tocmai pentru acest motiv, Tribunalul a concluzionat că KaiKai beneficiază de un termen de prioritate de 12 luni. Revenind la terminologia fizicii cuantice, în timp ce pentru Tribunal „prăbușirea” cererii internaționale a KaiKai duce la un brevet, pentru EUIPO „prăbușirea” acestei cereri duce la un model de utilitate. Este același lucru ca și cum EUIPO ar fi numit-o „cerere internațională de model de utilitate”. Prin urmare, afirmația EUIPO potrivit căreia Tribunalul ar fi utilizat un termen inexistent este lipsită de pertinență.

c) Motive pentru interpretarea Convenției de la Paris în sensul că permite perechea constituită dintr-un brevet anterior și un desen sau model industrial ulterior

111. Convenția de la Paris nu prevede în mod expres posibilitatea ca un drept de prioritate pentru o cerere ulterioară de desen sau model industrial să fie întemeiat pe o cerere de brevet anterioară. Totuși, ea nu exclude o astfel de posibilitate.

112. Modul de redactare a articolului 4 secțiunea A alineatul (1) din Convenția de la Paris enumeră diferite posibilități privind prima depunere („o cerere de brevet de invenție, de model de utilitate, de desen sau model industrial, de marcă de fabrică sau de comerț”) și prevede în continuare că, în scopul unei depuneri ulterioare în alte țări, o persoană beneficiază de un drept de prioritate, fără a preciza însă tipul de cerere. Acest lucru poate sugera cu ușurință că oricare dintre posibilitățile referitoare la primele depuneri enumerate poate constitui sursa drepturilor de prioritate pentru orice depunere ulterioară.

113. Prin urmare, modul de redactare a articolului 4 secțiunea A alineatul (1) din Convenția de la Paris nu este concludent. Astfel, contextul în care se înscrie Convenția de la Paris, care include diversitatea formelor de drepturi de proprietate intelectuală din întreaga lume, pledează în favoarea unei interpretări care nu atribuie un rol decisiv formei sau denumirii unui drept de proprietate intelectuală.

114. EUIPO susține că Tribunalul a interpretat în mod eronat norma generală a Convenției de la Paris privind identitatea obiectului. Potrivit EUIPO, fiecare tip de drept de proprietate industrială dă naștere unui drept de prioritate numai pentru același tip de drept, cum ar fi brevet pentru brevet, desen sau model industrial pentru desen sau model industrial sau model de utilitate pentru model de utilitate [67]. Astfel, în lipsa unei dispoziții exprese contrare, numai un desen sau model industrial anterior poate da naștere unui drept de prioritate pentru un desen sau model industrial comunitar ulterior; un brevet nu îndeplinește condițiile acestei norme.

[67] În susținerea afirmației sale potrivit căreia există o normă generală privind identitatea obiectului, EUIPO invocă articolul 4 secțiunea C alineatul (4) din Convenția de la Paris. În această privință, trebuie arătat că, deși această dispoziție utilizează expresia „același obiect”, ea nu conține o normă generală, ci soluționează o situație specifică în care există două cereri anterioare, dintre care prima a fost retrasă, abandonată sau refuzată, în vederea stabilirii datei de la care începe să curgă termenul de prioritate. A se vedea Bodenhausen, G.H.C., *Guide to the application of the Paris Convention for the Protection of Industrial Property as revised at Stockholm in 1967* (Ghid privind aplicarea Convenției de la Paris pentru protecția proprietății industriale revizuit la Stockholm în 1967), United International Bureau for the Protection of Intellectual Property, 1968, disponibil la adresa: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/intproperty/611/wipo_pub_611.pdf (denumit în continuare „Ghidul Convenției de la Paris”), articolul 4 secțiunea C alineatul (4) comentariul (b).

115. În opinia noastră, norma privind identitatea obiectului poate fi înțeleasă în termeni de formă sau de fond. În cadrul prezentului recurs, EUIPO pare să o utilizeze în sens formal, întrucât insistă asupra identității formei cererii anterioare și a celei ulterioare [68].

116. Cu toate acestea, Ghidul Convenției de la Paris pare să sugereze o interpretare pe fond a normei privind identitatea obiectului. Astfel, în ceea ce privește articolul 4 secțiunea E alineatul (1) din Convenția de la Paris, acest ghid prevede că „[a]rareori un desen sau model industrial și un model de utilitate vor avea *același obiect*, deoarece, în principiu, primul se referă la aspectele ornamentale ale unui articol industrial, în timp ce cel din urmă se referă la noutatea sa din punct de vedere tehnic [69]”. Această referire la același obiect pare să implice substanța ideii noi pentru care se solicită protecția, iar nu forma în care este protejat.

117. Considerăm că scopul Convenției de la Paris de a atenua principiul teritorialității prin introducerea unor drepturi de prioritate impune de asemenea o astfel de interpretare pe fond, iar nu formală, a normei privind identitatea obiectului.

118. Fără îndoială, tocmai situația că ar putea exista o suprapunere materială între obiectul protecției în cadrul diferitelor forme de drepturi de proprietate industrială a fost cea care a determinat modificările Convenției de la Paris din 1925, prin care a fost introdus articolul 4 secțiunea E alineatul (1), care autorizează în mod expres perechea constituită dintr-un model de utilitate anterior și un desen sau model industrial ulterior.

119. În cazul în care o astfel de suprapunere materială poate exista între un model de utilitate și un desen sau model industrial, aceasta poate exista și între un brevet și un desen sau model industrial. Potrivit documentelor instituționale ale Uniunii, un model de utilitate este un drept înregistrat care conferă protecție exclusivă pentru o invenție tehnică, la fel cum o face un brevet; acesta se aseamănă cu un brevet în sensul că invenția trebuie să fie nouă, deși adesea nivelul de inventivitate necesar nu este atât de ridicat ca în cazul brevetelor. Spre deosebire de brevete, modelele de utilitate sunt admise fără o cercetare prealabilă pentru a stabili noutatea și gradul de inventivitate. Aceasta înseamnă că protecția poate fi obținută mai rapid și mai ieftin, dar protecția acordată este mai puțin sigură [70]. Pentru acest motiv, modelele de utilitate au fost denumite, de exemplu, „brevete de categoria a doua” [71], „invenții minore” [72] sau brevete naționale „pe termen scurt” [73].

120. Ne putem întreba de ce posibilitatea ca o cerere de brevet anterioară să constituie temeiul pentru o cerere ulterioară de înregistrare a unui desen sau model industrial nu a fost introdusă în mod expres în textul Convenției de la Paris în momentul introducerii articolului 4 secțiunea E alineatul (1) pentru a prevedea posibilitatea invocării unui model de utilitate. În opinia noastră,

[68] În această privință, dorim să arătăm că Orientările EUIPO par să recunoască norma privind identitatea obiectului atât în sens formal, cât și în sens material. În sens formal, acestea impun ca cererea anterioară să se refere la un desen sau model industrial ori la un model de utilitate. Din punct de vedere material, acestea impun ca desenul sau modelul industrial comunitar să se refere la același desen sau model industrial sau la același model de utilitate. În ceea ce privește această din urmă cerință, orientările menționate explică în continuare că cele două cereri nu pot fi diferite decât în ceea ce privește detaliile care pot fi calificate drept „nesemnificative”, referindu-se astfel la obiectul protecției, iar nu la forma de protecție. A se vedea Orientările EUIPO, citate la nota de subsol 50 din prezentele concluzii, punctul 6.2.1.1, în special p. 61 și 63.

[69] Ghidul Convenției de la Paris, citat la nota de subsol 67 din prezentele concluzii, articolul 4 secțiunea E comentariul (b) (sublinierea noastră).

[70] Cartea verde a Comisiei, Protecția modelelor de utilitate pe piața unică, COM(95) 370 final, 19 iulie 1995, p. i-b.

[71] Ghidul Convenției de la Paris, citat la nota de subsol 67 din prezentele concluzii, articolul 1 alineatul (2) comentariul (d).

[72] Cartea verde a Comisiei privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale, iunie 1991, 111/F/5131/91-EN, punctul 2.6.3.

[73] Avizul Comitetului Economic și Social European privind Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de apropiere a regimurilor juridice privind protecția invențiilor în funcție de modelul de utilitate (JO 1998, C 235, p. 26, punctul 2.7).

acest lucru nu a fost necesar tocmai pentru că perechea formată dintr-un brevet anterior și un desen sau model industrial ulterior era deja posibilă în virtutea normei privind identitatea obiectului, înțeleasă în termeni materiali. Motivul menționării exprese a perechii care implică un model de utilitate și un desen sau model industrial poate fi explicat prin relativa noutate a modelelor de utilitate în Convenția de la Paris.

121. În această privință, trebuie precizat că Convenția de la Paris a fost încheiată încă din anul 1883. La momentul respectiv, modelul de utilitate ca formă de protecție a unei invenții nu era abordat. Acesta a fost recunoscut prin Convenția de la Paris abia în 1911, pe baza revizuirii Conferinței de la Washington. Ulterior, articolul 4 secțiunea E a fost introdus în această convenție în 1925, odată cu revizuirea Conferinței de la Haga [74]. Prin urmare, a fost necesar să se clarifice modul în care modelele de utilitate se încadrează în sistemul drepturilor de prioritate în temeiul Convenției de la Paris. În schimb, acest lucru nu a fost necesar în cazul brevetelor, întrucât Convenția de la Paris le-a recunoscut de la bun început ca fiind o formă de drept de proprietate industrială. Prin urmare, perechea formată dintr-un brevet anterior și un desen sau model industrial ulterior nu merita o mențiune specială, în condițiile în care exista o suprapunere materială a obiectului protecției, întrucât aceasta rezulta deja din norma privind identitatea obiectului înțeleasă în termeni materiali.

122. În concluzie, având în vedere asemănările dintre brevete și modele de utilitate, nu se poate exclude posibilitatea ca o cerere de brevet anterioară și o cerere ulterioară de desen sau model industrial să se suprapună pe fond. În cazul în care se admite că norma privind identitatea obiectului este de natură materială, nu există niciun motiv pentru care un brevet să nu poată fi utilizat ca sursă a drepturilor de prioritate pentru un desen sau model industrial ulterior în același mod în care acest lucru este acceptat pentru un model de utilitate. În opinia noastră, această posibilitate nu este exclusă de niciuna dintre dispozițiile Convenției de la Paris.

123. Prin urmare, considerăm că Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a interpretat Convenția de la Paris în sensul că permite utilizarea unei cereri de brevet anterioare ca sursă a drepturilor de prioritate pentru o cerere ulterioară de desene sau modele industriale, cu condiția ca obiectul celor două cereri să fie în esență același.

3. Termenul de prioritate pentru o cerere ulterioară de desen sau model industrial întemeiată pe o cerere de brevet anterioară

124. EUIPO susține că nu există o normă generală inerentă logicii Convenției de la Paris [75], potrivit căreia durata termenului de prioritate este determinată de natura dreptului anterior. Prin urmare, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a constatat existența unei astfel de norme.

125. Cu privire la acest aspect, suntem de acord cu EUIPO.

126. Articolul 4 secțiunea C alineatul (1) din Convenția de la Paris prevede un termen de prioritate de 12 luni pentru brevete și modele de utilitate și un termen de prioritate de 6 luni pentru desene și modele industriale și mărcilor de fabrică sau de comerț. Această dispoziție nu precizează dacă acest termen depinde de dreptul anterior sau de cel ulterior. În cazul în care elementele unei perechi sunt identice, această întrebare este lipsită de obiect, după cum susține

[74] A se vedea Ghidul Convenției de la Paris, citat la nota de subsol 67 din prezentele concluzii, articolul 4 secțiunea E comentariul (a).

[75] Astfel cum a constatat Tribunalul la punctul 77 din hotărârea atacată.

în mod întemeiat EUIPO. Cu toate acestea, întrebarea devine relevantă dacă perechile sunt eterogene, cum ar fi în cazul combinației dintre un model de utilitate anterior și un desen sau model industrial ulterior sau dintre unui brevet anterior și un desen sau model industrial ulterior.

127. Pentru prima dintre aceste două situații, Convenția de la Paris oferă o soluție expresă la articolul 4 secțiunea E alineatul (1), care se întemeiază pe durata termenului prevăzut pentru dreptul ulterior, și anume termenul de 6 luni pe care articolul 4 secțiunea C alineatul (1) îl prevede pentru desenele și modelele industriale. Convenția de la Paris nu conține nicio mențiune cu privire la cea de a doua combinație care constă într-un brevet anterior și un desen sau model industrial ulterior.

128. Chiar dacă textul nu conține nicio mențiune în această privință, Tribunalul a dedus din pretinsa normă generală, potrivit căreia natura dreptului anterior este decisivă pentru stabilirea duratei termenului de prioritate, că durata adecvată pentru această a doua combinație este de 12 luni. Acest lucru ar fi rezultat din articolul 4 secțiunea C alineatul (1) din Convenția de la Paris, care prevede un termen de 12 luni pentru brevete.

129. Tribunalul a interpretat articolul 4 secțiunea E alineatul (1) din Convenția de la Paris ca reprezentând o excepție de la această normă generală. EUIPO susține, dimpotrivă, că articolul 4 secțiunea E alineatul (1) din Convenția de la Paris este o excepție, dar că norma generală în raport cu care această dispoziție constituie o excepție a fost identificată în mod eronat de Tribunal [76].

130. În primul rând, textul Convenției de la Paris nu explică dacă termenul de prioritate depinde de natura dreptului anterior sau de cea a dreptului ulterior. Într-un astfel de caz, este necesar să se aibă în vedere metode de interpretare suplimentare, care includ luarea în considerare a lucrărilor pregătitoare.

131. În această privință, hotărârea atacată este revelatoare. Tribunalul a arătat că lucrările pregătitoare ale Convenției de la Paris relevă faptul că termenul de prioritate a fost prelungit de la 6 la 12 luni pentru dreptul de prioritate întemeiat pe un brevet pentru motivul că, în anumite țări, în special în Germania, examinarea prealabilă la care erau supuse cererile de brevet era dificil de realizat în termenul de 6 luni [77].

132. Înțelegem această explicație după cum urmează. Pentru a putea evalua durata termenului de prioritate, sunt relevante două date: data de depunere a primului drept de la care începe să curgă acest termen și data de depunere a dreptului ulterior la care se încheie acest termen. În cazul în care, în Germania, depunerea cererii privind un brevet ulterior durează mai mult de 6 luni, este imposibil să se beneficieze de o depunere anterioară în termenul în care perioada este de 6 luni de la prima depunere. Aceasta înseamnă, de exemplu, că, în cazul în care a depus o cerere de brevet în Franța, o persoană nu ar putea depune cererea de brevet ulterior în Germania în termenul de 6 luni. Acesta a fost motivul pentru care termenul a fost prelungit la 12 luni. Astfel, s-a realizat un echilibru între interesele solicitantului unui drept de proprietate industrială, căruia ar trebui să i se permită să organizeze prelungirea internațională a unui astfel de drept într-o perioadă adecvată, și interesele terților, care nu ar trebui să se confrunte cu termene de prioritate prea lungi în care drepturile pe care ar putea dori să le dobândească pentru aceleași obiecte nu ar

[76] Potrivit EUIPO, această dispoziție constituie o excepție de la norma generală privind identitatea obiectului, înțeleasă în mod formal.

[77] A se vedea punctul 79 din hotărârea atacată.

putea fi obținute în mod valabil[78]. Pe scurt, motivul prelungirii termenului de prioritate în cazul brevetelor constă în durata, în anumite țări, a procedurilor de depunere a cererii de brevet ca drept ulterior.

133. Prin urmare, considerăm că Tribunalul a reținut în mod eronat că, în Convenția de la Paris, există o normă generală potrivit căreia durata termenului de prioritate depinde de prima depunere. În opinia noastră, este mai logic ca acest termen să depindă de depunerea ulterioară.

134. Prin urmare, considerăm că durata termenelor de prioritate, astfel cum sunt prevăzute la articolul 4 secțiunea C alineatul (1) din Convenția de la Paris, depinde de natura cererii ulterioare, iar nu a primei cereri.

135. Aplicând această logică în prezenta cauză, în cazul în care dreptul de prioritate pentru o cerere de desen sau model industrial ulterioară este revendicat pe baza unei cereri de brevet anterioare, durata termenului de prioritate ar fi, în aplicarea articolului 4 secțiunea C alineatul (1) din Convenția de la Paris, de 6 luni.

136. Hotărârea Tribunalului în cauza TELEYE[79], pe care această instanță a invocat-o în hotărârea atacată[80], nu se opune concluziei de mai sus. În această hotărâre, Tribunalul a statuat, în contextul dreptului mărcilor, că cererea de înregistrare a unui drept anterior este cea care determină nașterea dreptului de prioritate. Această concluzie pare pe deplin conformă cu Convenția de la Paris, potrivit căreia existența și data cererii anterioare sunt relevante pentru data de la care începe să curgă termenul de prioritate. Cu toate acestea, contrar motivului pentru care Tribunalul a invocat această hotărâre, nu se indică nimic cu privire la durata termenului în litigiu.

137. Deși suntem de acord cu EUIPO că, în speță, durata termenului de prioritate este de 6 luni, nu putem accepta argumentul său întemeiat pe lipsa de reciprocitate cu țările terțe și în special cu Statele Unite. EUIPO susține în esență că, în Statele Unite, desenele sau modelele industriale sunt protejate de dreptul brevetelor (denumite în continuare „brevete pentru desene sau modele industriale”) și că, drept consecință a hotărârii atacate, solicitanții pot beneficia în mod automat de un termen de prioritate de 12 luni, în timp ce solicitanții din Uniune beneficiază de un termen de prioritate de doar 6 luni. Cu toate acestea, Orientările EUIPO tratează deja brevetele americane pentru desene sau modele industriale ca cereri de desene sau modele industriale, ceea ce poate constitui o sursă de drepturi de prioritate pentru desenele sau modelele industriale comunitare în termenul de 6 luni de la depunerea cererii de brevet pentru desene sau modele industriale. Nu identificăm nicio perturbare a reciprocității în detrimentul persoanelor care au depus cererea anterioară de înregistrare a unui desen sau model industrial în Uniune, care ar interveni dacă o cerere de brevet anterioară ar conferi protecție timp de 12 luni pentru o cerere ulterioară de desen sau model industrial comunitar. Brevetele americane pentru desene sau modele industriale ar fi clasificate în continuare drept cereri de desene sau modele industriale, iar nu drept cereri de brevete.

138. În sfârșit, ar trebui să abordăm argumentele întemeiate pe articolul 4 secțiunea E alineatul (1) din Convenția de la Paris. Tribunalul s-a întemeiat pe această dispoziție pentru a reține că există o normă generală potrivit căreia termenul de prioritate este legat de natura dreptului anterior. Curtea a interpretat această dispoziție ca fiind o excepție de la norma generală invocată, astfel

[78] A se vedea articolul 4 secțiunea C alineatele (1), (2) și (3), comentariul (b), din Ghidul Convenției de la Paris, citat la nota de subsol 67 din prezentele concluzii.

[79] A se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2001, Signal Communications/OAPI (TELEYE) (T-128/99, EU:T:2001:266).

[80] A se vedea punctul 78 din hotărârea atacată.

încât numai în această situație particulară dreptul ulterior este însoțit de un termen de prioritate. Cu toate acestea, în opinia noastră, această dispoziție nu este o excepție, ci constituie aplicarea normei generale potrivit căreia durata termenului de prioritate depinde de natura dreptului ulterior.

139. Pentru motivele care precedă, Curtea ar trebui să constate că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept în măsura în care a concluzionat că, în temeiul Convenției de la Paris, o cerere de înregistrare a unui desen sau model industrial în cazul în care se întemeiază pe o cerere de brevet anterioară beneficiază de un termen de prioritate de 12 luni, iar nu de 6 luni.

140. În concluzie, propunem Curții să interpreteze Convenția de la Paris în sensul că permite ca cererea ulterioară de înregistrare a unui desen sau model industrial (inclusiv a unui desen sau model industrial comunitar) să se întemeieze pe o cerere de brevet anterioară, cu condiția să existe o identitate materială a obiectului. Termenul de prioritate într-un astfel de caz este de 6 luni, după cum prevede Convenția de la Paris pentru desene și modele industriale.

V. Consecințe

141. În opinia noastră, motivul unic de recurs este în parte fondat. În consecință, hotărârea atacată trebuie anulată.

142. În temeiul articolului 61 primul paragraf din statut, Curtea de Justiție trebuie să respingă al doilea motiv invocat de KaiKai în fața Tribunalului.

143. Cu toate acestea, considerăm că litigiul nu este în stare de judecată astfel încât Curtea să se poată pronunța cu privire la primul motiv, care nu a fost analizat de Tribunal în hotărârea atacată și în legătură cu care afirmațiile de fapt referitoare la fondul litigiului nu au făcut obiectul unei dezbateri în fața Curții. Prin urmare, se impune trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului pentru ca acesta să se pronunțe cu privire la acest motiv, cererea privind cheltuielile de judecată urmând a fi soluționată odată cu fondul.

VI. Concluzie

144. Având în vedere cele de mai sus, propunem Curții:

– anularea Hotărârii Tribunalului din 14 aprilie 2021, The KaiKai Company Jaeger Wichmann/EUIPO (Aparate și echipament pentru gimnastică sau sport) (T-579/19, EU:T:2021:186);

– respingerea celui de al doilea motiv invocat de The KaiKai Company Jaeger Wichmann GbR în fața Tribunalului;

– trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului pentru ca acesta să se pronunțe asupra celuilalt motiv;

– soluționarea odată cu fondul a cererii privind cheltuielile de judecată.